

Barreeffama gabaabduu Wal Fudachuudhaf (Walitti Makamuu)

Jiraatoota fi jiraata lammii biya ala yero dheradhaf biya Jarmanii kessa jiraataniif , jiraatafi jiraatoota tokkummaa Awurrooppaa, lamileewan biyaa-EWR akkasumasii lammile biya Jarmani tataniitoo kaan dandheetii affaan Jarmanii ga`ha kan hin qabneef .

Jaallatamtuu lammii, Jaallatamaa lammii,

Yoo ati akka jiraatu fi jiraata lammii biya allati yero dheradhaf biya Jarmanii kessa kan jiraatee yoo ta`e yokin jiraatafi jiraatoota tokkummaa Awurrooppaa yokin lammiileewan biyaa-EWR yokin lammiile biyaa Jarmani tatee kaan dandheetii affaan Jarmanii gaha ta`e kan hin qabneef yoo tata`ee, Birro Godansa fi kooluu-galtuuttii Iyyanoo galchuudhan barnootaa wal fudachuu kana baraachuu ni dandechuu.

Ijoolleen, Qerro fi Dargaagooni gurgudooni, kaan mana barumssa demman, barumsaa wal fudachuu kana irrati hirmachuu hin danadaan.

Damee Biiroo Federallatti- waajjira

Godansa fi kooluu-galtuutti,

Damee Biiroo Federallatti- waajjira

Godansa fi kooluu-galtuutti,

Barnootiin wal fudachuu jeechuun maalii?

Barnootiin wal fudachuu kun walumatti qabaatti saatinbarumassa 600 afaan barachufi, saatinbarumassa 100 immo gorsa kanbiya itti walbeeksiisan ta`a. Barumssi affaanin kun saatibarumassa 100 dhibati hirameerraa. Saatibarumassa 300 isa jalqabaa hunde barumsa afaanii jadhamaa. Saatibarumassa 300 barnootaa isati annu immo barumsa afaan hordofu jedhamaa.

Barumsaa afaaniratti jecha guya guyatii affaan Jarmanii dubachufi bareesuf kan isin barbaachisu baratu. Kana jachun imoo namota waajjira mootumma adda adda kessa hojatan wajjin qunanti gochu, ollaafi namota walitti hojatan wajjin haasa`ufi akkasumas xalayaa bareesufi waraqaa formii gutuf issin faayadha.

Barnootiin wal fudachuu kun waaye jireenya biya Jarmanii akka mal faakatu, akkasumas seerii biyaati mal akka ta`efi akkamitti akka gageefamuu, aadaafi seenaa biya Jarmani baratuu.

Yoo barbaachsaa ta`es barumsii wal fudachuu adda biraatin ni kenama. Fakenyaaf dubartotaf, namota ijollee qabuuf, dargagotafi namota siritti dubisufi bareesu kanhindandenyef. Barumsi kuni saatibarumassa kumma tokko fuudhataa. Yoo hala addatin safisstani kan baratan yoo ta`e barumsa walitti fufuu kan fuudhachu ni dandeesu. Barumis walitti fufaa kuunsi saatinbarumassa 430 barbaachisaa.

Barumsaa kaamitu akka isnif ta`ufi gossa barnototaa issa kaamirra akka jalqabdan, waajirii barumsa kanaaf itti gaafatamaa kanta`es oddo barumssi hin caalqabiin dura qormtaa madalaa isinif kena.

Qormaata issa dhumaarratii qooda fuudhachu

Qormaatin dhumaarratii keenamu kuunis of keessaa qormata affanifi qormaata barnoota wal fudhachu qaabaa. Yoo qormaata affanittin dandeeti bekumsa afaan Jarmanii yoo qabxii ga`a ta`efi qormata gaaffin gaafatamu, yero barumsatii barnoota qormaata walfudhachu (Integrationskurs) yoo dabarte`e, Qoramsa kanaratti bekumsa afaan Jarmaniifi bekumsa jirenya biya kana, seerafi aadaa akasumas seena biya kana siritti hubachu dandeenyaan waraqaa ragaa akka qormaata dabartan kanisiinif mirkaneesu “Zertifikat Integrationskurs” argatu.

Yoo Qormataa kannan hin milkoofinee ta`e waraqaa ragaa dandeezii keessan ibsu duwaa argatu.

Qormataa kaanas qooda fudhchuf horri baasu isin hinbarbaachisu.

Bu`aa Barnoota Wal Fudachuu kan irratt qooda fuudhachuu

Namooni biya alaa biya tokkummaa Awurrooppaadha alla yoo dhufan, yoo hayyama jirenya dhabbataa biyya Jarmanii argachuuf barbaadan, ulaagaawan barbaachisaa ta`an gutuuf diirqamaa qabuu. Kana kessasi afaan Jarmanii siritti beeku kesumaatu hunde beekumsaa seera hawaasaa fi hallaa jirenya biya Jarmaniitti. Yoo barnoota wal fudhachuu kana hala qubsaadan yoo xumuurtee yokin yoo milkoofitee, ulaagaawan barbaachisaa ta`an gutuu jechuudha. Dhaballatanis, waraqaata laamumma dursitotoo argachuu ni dhadama. Dhaballatanis, dandetiin affan Jarmanii kara barnoota wal fudhachuu argamuu jirenya baye salbaa godha, caarraa hojiis gabaaratti baye dhabalaa.

Hayyaama Barnoota Wal Fudachuuf kara Biuroo Federallattin argachuufi bakka barnoota kanaf galmaau

Iyanoo gaafii Hayyaama Barnoota Wal Fudachuu kana halla dubisaamu danda`un gutaa. Karaa birras, Iyanoo gaafii Hayyaama Barnoota Wal Fudachuu kana gutuf abba Barnoota kana qobeessuu deegarssa gafachuu ni dandechuu. Kana boodes iyanoo kee gara dame wajjiiraa Biuroo Federallattin nannoo keeti argamuuti ergu qabduu.

Yoo iyanoo kee gaffi Barnoota Wal Fudachuuf fuudhatama argate, Wajjiira Federalla irra Barreeffaman siif Mirkannauun issa sif ibsaamaa. Haluma walfakaatuns tarreessaamni barnoota wal fudhachuu kana irratt naanoo jiiireenya keetii irra kan hirmatan tarreessii moon issani isiinii gaha.

Hayyaamnii barnoota wal fudachuu kuun oga tokkof gatii qabba. Xalayyaa Mirkanneessa (waraqaa heyyama barumsaratti qooda fudhachu akka dandesan isinif kenname) kana irrattis ”annoon kee barnootaa kanaratti qoodha fudachuuf hang guyyaa kamaitti nakka mana barnota demtetoo galmau`u qabduu ni ibsa, hayyaamnii kunis gati qaba. Kanafu halauma siif kenemaen mana barumsa demtetoo barnootaa wal furachuu kanaf galmau qabdha. Waraqa hayyama kanas mana barnootaa kanaf keeni. Yoo mana barnoota siif kename kana hin bekinee yo ta`e , aatataman hanga dandamuuti mana barnota biira fiilatetoo galmau qabdha. Yerodhan barnoota kana irratti hirmachuu aka dandechuu mirkaneessuuf, waajjiiri Federala gara mana barnota tokkotti sii erga.

Abban barnoota kana qobessuus barnootiin yom akka caalqabamuu isin beeksiisut irra jira.. Barumsii garu torban ja`a jalqabamuut irra jira. Yeroo kana kessati yoo barnootiin hin caalaqabnee tate`e, mana barnoota keeti bekeessuu qabdha. Yoo mana baruumsaa kan jirjiirtuu yoo ta`e, mana barnoota kee kani duri waraqqaa hayyaama kee siif debissu qaba.

Kan Hubachuu qabdhan, barnoota Wal Fudhachuu kana galmooftaniito yoo xiiqaate ogaa tokko keessatii yoo barnoota issa caalqaabu istan yokin caalqabdhaniito rakoo dhunfa keetiin ogaa tokoo oli yoo addan kutan, Miirgii kee yokin caaraan barnoota kan siif keename Tajaajilal ala ta`aa.

Barumsa fudhatamuu qabutti qooda barbaachisu fudhachu

Kaayyoo barumsa walta`iinsaa kana irra ga`uf haala barbaachisaa ta`een qooda fudhachu qabda. Kanatti milkaa`udhaf idileedhan bakka barnootaatti argamuu fi qormaata dhumaa fudhachu qabda. Barumsa fudhatamuu qabutti kana qooda barbaachisu fudhachun kee yoo bodde saabarnoota affanii kanaf erra debitte yoo fudhachuu barbade baye sii fayadha. Dhaabbanni barumsa kana siif late, gaaffii ke irratti hundaa`ee, barumsa kana fudhachu keetif bareefaman raga siif kenna.

Walumaagalatti, kan ati barsiisaa jijjiiru dandeessu kuta barumsichaa tokko yoo raawwate qoofada. Jijjirran kuuns kan danda`mu yoo halii adda ta`e jiiirate qoofada. Keesatuu yoo baka jiiireya kee jijirtee, jijjiirama sa`a baruumssaa sababaa mattitin yookin leenjiifi hojiitin yoo ta`e ni dandama.

Gatti barumsa afaanifi jireenya Jarmanii

Waajira barumsa isinii keenuf (abba lenjii yookin kan barnoota kaan keenuf) basii ga`ee kesian kan ta`ee €1.95 saabarnootaatiif ni kafalaamaa. Horrriin kuns gossaa barnoota tokko tokkosaatif saabarnootaa dhiba tokko hanga barnoota wal fudhachuutii ni kafalaamaa. Yoo Barumsarra hafatee gattin baaftan guyaa haaftaniif isiniif hindeebifamu. Yoo isin galii hin qabane yoo ta`e, abban jiiirnya keetiif itti gafatamaa ta`e kaafaltti kana siif kafaluu qaba.

Yoo galiin kee ga`ha ta`u issefi gatti barumsa baassuf yoo isin gau baatee wajiirii Federalla gatti isiniif dhisu danda`aa. Kanaaf iyanoo keessan xalayaadhaan damee Wajiiraa Federallati isiniif ittigaafatamaa kanta`ef dhiyeessu qabdu. (tessodhaaf listii ilaalaa).

Kanaaf ammoo gargaarsa badaa barbaachuu keessan kan agarsiisu ragaalee akka (Koppii waraqalee ragaa akka Ibsa Hoji Dhabummaa II, faayidaa hawaasummaa, faayidaa manaa, lqii barataa, kanfaltii/durgoo daa`immanii, kafaltii GEZ irra biliisa ta`u, faayidaalee biroo bu`uura Seera Faayidaalee Dawo Barbaaddotaf godhamu jalatti eraman, kafaltii kunuunsa guyyaarraa bilisa ta`uu). Iyyaanoo kanassi (raagawaan jiiiran kana) oddo barnoota ke`ee hin caalqabiin durra galchuu qabdha.

Yoo hojii hin qabaneefi duurgoo hojii`dhaba kan argaatuu yo tat`ee akasuumas barnoota wal fudachuu kanaf yoo diirqamaa kan qabdhu yoo ta`ee, atatamaan bassii barnootaa kana irra biliisaa tata. Hala kananiis iyyaanoo wajiira Fedrallatii dhima kanaf galchuun sii hin barbachiisuu.

Kunuunsa daa`imani

Barnoota Wal Fudhachuu kee itti fufuuf yoo Kunuunsa daa`imani kan barbadduu yoo ta`ee, abba Barnoota kana qiindessu quunami. Kunissi caarawaan Kunuunsa daa`imani jiiiran siif ibsa.

Gatti barumsaaf moga kessanitti kan baafan deebissisuu

Yoo isin guyyaa 08.12.2007 bodee qoramsa irratti qoda fuudhatanii deebii gaarii arganaan Wajjiirri Federalla gatti isin moga kessanitti baastan walakaa isaa isinif deebisu ni danda'aa. Kunni garu kan ta'u galmefamtani amma qoramsa fuudhataniiti waggaa lama yoo incaalee duwaa dhaa. Akkas yoo ta'e xalayaa bareesitanii iyaanoo keessan Bundesamtii badda dare isinif gaafatamaa kanta'ef dhiyeessu isin irra jiraa.

Baasii geejjibaa

Yoo Waajjiirri Federalla bassii barmoota walta'insaa fudhachuu irra biliissa tate, horii hamma tokko kan baasii geejjibaa ke ga'u sii kennamu danda'a.

Kana argachuf garu, iddoon barumsichaa mana ke irra fageenya kilometirii sadii olitti ta'uu qaba. Akka qajeelfamatti, baasii geejjibaa bakka barumsaa caalaa mana keetti dhi'aatu qoofatu sii deebi'a. Horii geejjibaaf baafte deeffachuf Waajjiira Federaalaa naannoo aangoo qban biratti iyyachuun yoo kan sibaarbaachisu ta'e qaama barnoota siif laatu gaafchuu ni dandeessa.

Gudiinna Baumssa affanii agarsiisuuf keessa deebi'anii fudhachuu

Yoo qorumsa afaan Jarmanii irratti dandeettii ga'aa ta'e agarsiifachu dadhabde, si'a tokko sa'aati barnootaa 300f (barumsa hordoffii afaanichaa) keessa deebitee bassii male barachun sii hayyamama. Garuu, kana gochu kan dandeesu, itti fufiinsaani barnoota hordoftee battallee afaanichaa yoo fudhattee qoofa.

Barmoota qubee(bu'uuraa) afaanichaa fudhachaa jirta yo ta'e, qormaata xumuraa fudhachun si irraa hineegamu.

Sa'aabarnootaa kana irra deebitee barachuuf wajjiira Federalla naannoo aangoo qabu biratti iyyachuu ni dandechaa.

Kana bukeetii mal faa hubachuu isinirra jiraa

Foormiin hundumtuu iyyataa qajeelcha kana keessatti kan argamu wajiira (mana) barnoota siif qoobessuu irra yokin wajiira dhima lammiile biya ala irra yokin wajiira Federalati biiroota dhimmii akkasii ilaalu bira kana malee foormii akkasii teessoo interneetti www.bamf.de irratti.

Waraqaan odeefanoo kungsi Barnoota wal fudhachuu kana irratt qoodha fudhachuudhaf kan siqarqarran odeefanoo barbachiisa ta'an ofii keesa qabuu. Odeeffannoo dabalataan si barbaachisee dhi'eessaa barnoota irra argachuu ni dandeessa.

Kana malees, tajaajiloota biiroo gorsa godansaa fi tajaajila biiroo godaansaa dargaggoo irraa kennaman hubadhuu. Biiron laman kuni iyyata galfachu, gaaffii ati qabdu rakkinoota si mudatan deebisu fi barnoota walta'insaa siif ta'u siif barbaadu ni danda'u. Teessoo biiroo gidugalessa gorsa godaansaa fi biiroo tajaajila godaansa dargaggoo naannoo ke jiran biiroo godaansaa naanno keetiirra, yokin wajiira Federalla irraa ykn teessoo interneetti www.bamf.de irraa argachu ni dandeesuu.

Yeroo barnootaa wal Fudachuu kana hordoftuu, uwwisa insuraansii balaa seeraa qabaachuu dhiisu keessan hubadha.